

SISÄMINISTERIÖ

Neuvotteleva virkamies
Jukka Tukia

Muistio

Luonnos 11.2.2019

Liite 1**Valtioneuvoston asetus Veikkaus Oy:n rahapelien toimeenpanosta annetun valtioneuvoston asetuksen 5 ja 19 §:n muuttamisesta****1. Yleistä**

Arpajaislain (1047/2001) 11 §:n 1 momentin mukaan Veikkaus Oy:llä on yksinoikeus rahapelaajien sekä veikkaus- ja vedonlyöntipelien toimeenpanemiseen. Lain 13 c §:n 1 momentin mukaan rahapelit on toimeenpantava siten, että rahapeli-toimintaan osallistuvien oikeusturva taataan, väärinkäytökset ja rikokset pyritään estämään sekä pelaamisesta aiheutuvia taloudellisia, sosiaalisia ja terveydellisiä haittoja ehkäistään ja vähennetään. Pykälän 2 momentin 1 kohdan mukaan valtioneuvoston asetuksella säädetään siitä, kuinka suuri osuus rahapelejä toimeenpantaessa kertyvistä pelimaksuista on maksettava pelaajille voittoina, miten voitot on pyöristettävä sekä miten perimättä jääneet voitot on jaettava. Valtioneuvoston asetus Veikkaus Oy:n rahapelien toimeenpanosta (1414/2016) tuli voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017.

Rahapeliyhteisöjen yhdistymisen seurauksena 1 päivänä tammikuuta 2017 kolme yhteisökohtaista (Fintoto Oy, RAY, Veikkaus Oy) rahapelien toimeenpanoa sääntelevää valtioneuvoston asetusta korvattiin yhdellä valtioneuvoston asetuksella. Asetuksella samalla yhdenmukaistettiin kolmen eri rahapeliyhteisön säännökset voittojen pyöristämisen osalta.

2. Yksityiskohtaiset perustelut**5 §. Voittojen pyöristäminen**

Asetuksen 5 §:n 1 momentin mukaan Veikkaus Oy:llä on oikeus pyöristää tapahtumajakaisen vedonlyönnin voittosummat alaspäin yhden sentin tarkkuudella. Pykälän 2 momentin mukaan voittojen pyöristämiseen sovelletaan muutoin, mitä euromääräisten maksujen pyöristämisestä annetussa laissa (890/2000) säädetään.

Asetuksen 5 §:n 2 momentin säännöstä ei ole kuitenkaan asetuksen 19 §:ään sisältyvän siirtymäsäännöksen johdosta sovellettu veikkaus- ja vedonlyöntipeleihin, raha-arpajaisiin eikä totopeleihin. Alkuperäisen 1 päivänä tammikuuta 2017 voimaan tulleen asetuksen 19 §:n 1 momentin mukaan 5 §:n 2 momentin soveltaminen oli tarkoitettu alkamaan vasta 1 päivänä heinäkuuta 2018 ja Veikkaus Oy:lle säädettiin samalla oikeus pyöristää näiden rahapelien voittosummat aikaisemman sääntelyn mukaisesti alaspäin lähimpään 10 senttiin 30 päivään kesäkuuta 2018 saakka.

Siirtymäaikaa pidennettiin 13 päivänä kesäkuuta 2018 annetulla asetusmuutoksella (452/2018) siten, että asetuksen 5 §:n 2 momentin soveltaminen säädettiin alkamaan vasta 1 päivänä huhtikuuta 2019 ja Veikkaus Oy:lle säädettiin samalla oikeus pyöristää näiden rahapelien voittosummat alaspäin lähimpään 10 senttiin 31 päivään maaliskuuta 2018 saakka.

Siirtymäajan sisällyttäminen alkuperäiseen asetukseen ja sen pidentäminen asetusmuutoksella katsottiin tarpeelliseksi, sillä siirtyminen yhtenäiseen käytäntöön voittojen pyöristämisessä on edellyttänyt laajojen muutosten tekemistä Veikkaus Oy:n peli- ja taloushallinnon tietojärjestelmiin. Kyseisten tietojärjestelmämuutosten tekeminen osoittautui järjestelmätestauksineen lisäksi suuritöisemmäksi kuin alun perin Veikkaus Oy:ssä arvioitiin. Muutostyöt ovat vaatineet laajan testauksen sekä Veikkaus Oy:n että rahapelien toimeenpanon valvonnasta vastaavan Poliisihallituksen tietojärjestelmissä.

Muutoksiin liittyvää selvitystyötä on tehty hankkeessa, johon on Poliisihallituksen ja Veikkaus Oy:n lisäksi osallistunut myös valvontaan liittyvien Poliisihallituksen tietojärjestelmien alihankkijana toimiva Commit Oy. Hankkeessa on kartoitettu eri pelien voitonlaskentatapoja ja pyritty yhdenmukaistamaan eri pelien pyöristyskäytäntöjä sekä järjestelmäteknisesti että eri rahapelien pelisääntöjen näkökulmasta.

Esitettävällä asetusmuutoksella muutettaisiin voittojen pyöristämistä koskevaa säännöstä siten, että euromääräisten maksujen pyöristämisestä annetun lain mukaisen pyöristämisen sijaan kaikkien rahapelien voitot, tapahtuma-aikainen vedonlyönti mukaan luettuna, pyöristettäisiin alaspäin yhden sentin tarkkuudella jäljempänä mainituin poikkeuksin. Alkuperäisen asetuksen tavoitteiden mukaisesti pyöristämissäännöksen yhdenmukaistamista kaikkien rahapelien osalta voidaan pitää tarkoituksenmukaisena eri rahapeleihin osallistuvien kuluttajien yhdenmukaisen kohtelun varmistamiseksi. Alkuperäiseen asetukseen sisältyvää säännöstä euromääräisten maksujen pyöristämisestä annetun lain mukaisesta voittojen pyöristämisestä ei kuitenkaan voida pitää onnistuneena ratkaisuna, sillä kyseistä lakia sovelletaan joka tapauksessa Veikkaus Oy:n asiamiespisteissä tapahtuvaan voittojen käteismaksuun. Edellä mainitussa hankkeessa on havaittu, että voittojen pyöristäminen alaspäin yhden sentin tarkkuudella on sekä Veikkaus Oy:n että valvonnan kannalta järjestelmäteknisesti selkeä ja yksinkertainen toteuttaa. Lisäksi kuluttajien kannalta ehdotettu pyöristäminen on edullisempi vaihtoehto kuin tällä hetkellä osassa peleissä sovellettava pyöristäminen alaspäin kymmenen sentin tarkkuudella.

Säännös koskisi muutettuna kaikkia Veikkaus Oy:n toimeenpanemia rahapelejä lukuun ottamatta asetuksen 8 §:ssä säädettyä monikansallisten yhteisten voittoluokkien veikkauspeliä ja 8 a §:ssä säädettyä osittain yhteisten voittoluokkien veikkauspeliä. Kyseiset säännökset koskevat käytännössä usean kansallisen rahapeliyhtiön yhteistyössä toimeenpanemia Vikinglottoa ja Eurojaccottia. Näissä peleissä voittosummat pyöristetään jatkossakin 8 §:n 2 momentissa ja 8 a §:n 2 momentissa säädetyn mukaisesti alaspäin lähimpään 10 senttiin ja pyöristämisen johdosta maksamatta jääneet varat siirretään edellä

mainituissa momentissa säädetyin tavoin kyseisten pelien omaan monikansalliseen voittorahastoon.

19 §. Voimaantulo

Asetuksen 5 §:ään ehdotetun muutoksen johdosta asetuksen 19 §:n 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi poistamalla siitä siirtymäsäännös 5 §:n 2 momentin soveltamisen aloittamisesta säännöksessä mainittujen rahapelien osalta vasta 1 päivänä huhtikuuta 2019 lukien sekä säännös yhtiön oikeudesta pyörittää voitot alaspäin lähimpään 10 senttiin näiden rahapelien osalta 31 päivään maaliskuuta 2019 saakka. Muutos on tarpeellinen, sillä siirtymäsäännöksen jättäminen asetukseen johtaisi pyörittämissäännösten virheelliseen soveltamiseen 1 päivästä huhtikuuta 2019 lukien.

3. Taloudelliset vaikutukset

Veikkaus Oy:n toimeenpanemista peleistä voittoja pyöristetään vedonlyöntipeleissä (Pitkäveto, Live-veto, Tuloveto, Moniveto, Voittajaveto, Superkaksari, Supertripla, Päivän pari, Päivän trio), Vakiossa, totopeleissä (Voittaja, Sija, Kaksari, Eksakta, Sijapari, Troikka, Neliveto, Päivän duo, Toto4, Toto5, Toto65, Toto64, Toto76, Toto75, Toto86) sekä eBingossa. Lisäksi rahapelien pelisääntöjen voittokattosääntelyn johdosta poikkeustilanteissa voittoja pyöristetään Lotossa, Vikinglotossa, Kenossa, Kaikki tai ei mitään -pelissä sekä Synttärit-pelissä.

Asetuksen 5 §:n 3 momentin mukaan yhtiön on siirrettävä voittojen pyörittämisestä kertyneet varat 7 §:ssä tarkoitettuihin maksamattomiin pelitoiminnan varoihin. Asetuksen 7 §:n mukaisesti Veikkaus Oy:n on käytettävä pyörittämisistä kertyneet varat voittojen maksuun eri rahapeleissä yhtiön määräämällä tavalla viimeistään seuraavan kalenterivuoden aikana.

Veikkaus Oy:n mukaan sillä oli vuoden 2017 lopussa maksamattomissa pelitoiminnan varoissa rahaa 9,8 miljoonaa euroa, josta kyseisenä vuonna voittojen pyörittämisestä tulleiden varojen osuus oli noin 0,7 miljoonaa euroa. Vuoden 2018 lopussa maksamattomissa pelitoiminnan varoissa oli rahaa 7,7 miljoonaa euroa, josta voittojen pyörittämisestä tulleiden varojen osuus oli noin 1,2 miljoonaa euroa. Jos pelaamisen määrä pysyisi vuoden 2018 tasolla, Veikkaus Oy on arvioinut, että esitetyn muutoksen johdosta voittojen pyörittämisistä kertyy vuonna 2019 varoja noin 0,5-0,7 miljoonaa euroa ottaen huomioon sen, että asetus tulisi esitetyn mukaisesti voimaan kesken kuluva vuotta. Veikkaus Oy:n arvion mukaan asetusmuutoksen johdosta voittojen pyörittämisistä kertyisi vuonna 2020 varoja noin 0,1-0,2 miljoonaa euroa.

4. Asian valmistelu ja voimaantulo

Veikkaus Oy on 14.1.2019 tehnyt sisäministeriölle aloitteen asetusvalmistelun aloittamisesta. Asetusmuutosesitys on valmisteltu virkatyönä sisäministeriössä yhteistyössä rahapeliin toimeenpanon valvonnasta vastaavan Poliisihallituksen ja Veikkaus Oy:n kanssa. Poliisihallituksella ja Veikkaus Oy:llä on ollut käynnissä erillinen hanke, jonka tarkoituksena on ollut saattaa valmiiksi ne tietojärjestelmämuutokset, jotka ovat tarpeen asetusmuutoksessa ehdotettujen eri rahapeliin voittojen pyöristämissäännösten yhdenmukaistamiseksi.

Asetusehdotuksesta on pyydetty lausunto valtiovarainministeriöltä, opetus- ja kulttuuriministeriöltä, sosiaali- ja terveysministeriöltä, maa- ja metsätalousministeriöltä sekä Poliisihallitukselta. Asetusehdotus on tarkastettu oikeusministeriön laintarkastusyksikössä xx.xx.2019. Asetusmuutos ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä huhtikuuta 2019.

5. Toimivaltasäännös

Arpajaislaki 13 c § 2 momentti